

การพัฒนาชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย สำหรับผู้ปกครอง*

พวงเล็ก วรกุล และคณะ**

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้กำหนดทิศทางของการพัฒนาประเทศว่า “การพัฒนาประเทศ คือ การพัฒนาคน” โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของคนทุกกลุ่มทุกวัยให้สูงขึ้นเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันครอบครัวและชุมชนให้เข้ามามีบทบาทและร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์และมาตรการที่จะนำไปสู่สภาพอันพึงปรารถนา จึงมุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลาง ให้ทุกคนมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองให้เต็ม

*รายงานการวิจัย (ฉบับย่อ)

**ผู้วิจัย ผศ.ดร.พวงเล็ก วรกุล, รศ. ทศนีย์ ประธาน, โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

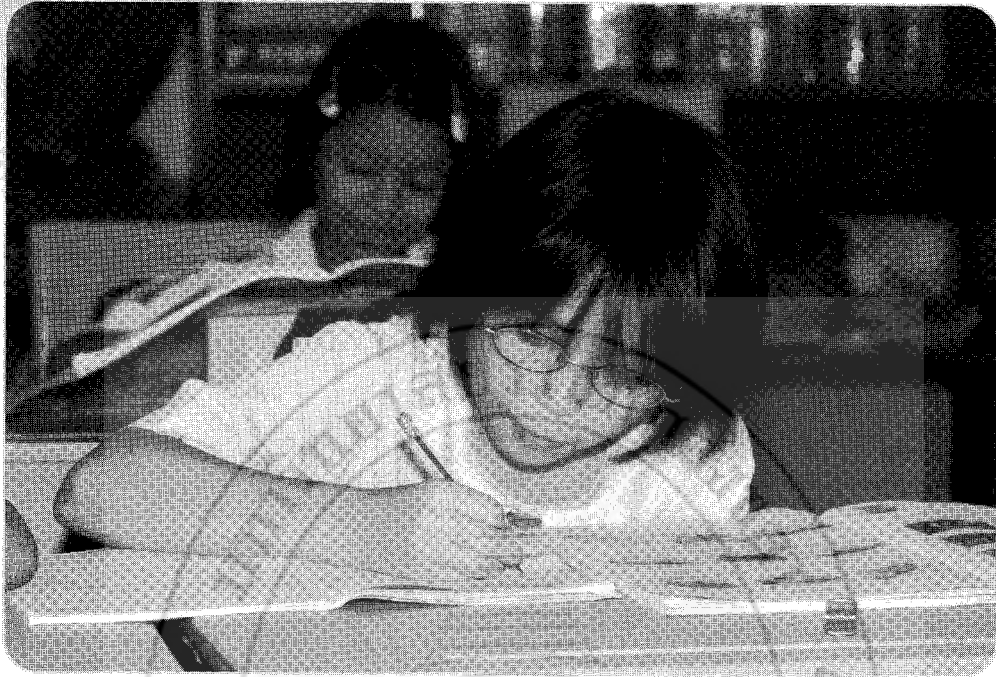
ศักยภาพและสามารถปรับตัวอย่างรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

ทั้งนี้การพัฒนาจะมีประสิทธิภาพสูงสุดได้ด้วยการเปลี่ยนระบบการพัฒนาเป็นการพัฒนาโดยพหุภาคี คือ ให้การพัฒนาเป็นระบบเปิดที่มีความร่วมมือกันทุกฝ่าย ได้แก่ ชุมชน นักวิชาการองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคราชการและอื่น ๆ เพื่อยกระดับความเจริญทุกด้านในภูมิภาคและท้องถิ่น สำหรับนโยบายการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ที่เกี่ยวกับการปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา ได้มุ่งปรับเปลี่ยนแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการของรัฐเสียใหม่เพื่อให้การจัดการศึกษามีอิสระและเสรีภาพมากขึ้น ปรับเปลี่ยนการตัดสินใจจากกรมในส่วนกลางเป็นการตัดสินใจในพื้นที่ทุกส่วนของสังคม ตั้งแต่ประชาชน ครอบครัว ชุมชน สถาบันทางสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน ธุรกิจชุมชน และองค์กรภาครัฐให้มีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลายและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นการสร้างความเป็นธรรมแก่คนในสังคมมากขึ้น สามารถสนองตอบความต้องการของบุคคลสังคมและประเทศได้อย่างรวดเร็วตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาได้กำหนดให้ขยายการจัดการศึกษาแก่เด็กอายุตั้งแต่ 3 ขวบขึ้นไป และมุ่งเตรียมความพร้อมให้เด็กอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาพร้อมทั้งให้บริการความรู้ทักษะการอบรมเลี้ยงดูแก่ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนสนับสนุนการจัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในท้องถิ่นตามความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540) นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539 และฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้เน้นการพัฒนาคุณภาพคนในอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี โดยเน้นให้ครอบครัวมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทั้งนี้เพราะพ่อแม่เป็นที่บุคคลที่มีอิทธิพลต่อลูกในการส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี ความสำคัญดังกล่าวเป็นที่ยอมรับและให้ความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ จะเห็นได้จากกรณีที่คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็กได้เสนอนโยบายด้านครอบครัว คือการส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เลี้ยงดูเด็ก มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริมจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาเด็ก ตลอดจนสร้างสรรค์ปัจจัยที่เอื้อต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาตามวัยอย่างต่อเนื่องครบทุกด้าน และมาตรการในด้านครอบครัวที่สำคัญอีกข้อก็คือการรณรงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ สร้างความตระหนัก และเพิ่มเนื้อหาด้านครอบครัวศึกษาในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อกิจกรรมนันทนาการของเด็กและครอบครัว ตลอดจนการรณรงค์ด้านการวางแผนครอบครัวและการให้มีเครื่องเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก, อัดสำเนา) สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2543) ที่ให้

ข้อคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการตลอดชีวิต ดังนั้นการที่จะให้เด็กเรียนรู้และเติบโตไปอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่ามีความหมายจำเป็นต้องให้เด็กเรียนรู้ตลอดเวลาและตลอดชีวิต การที่เด็กอยู่ในโรงเรียนในแต่ละวันแม้จะเป็นการให้การศึกษาส่วนหนึ่งแล้ว แต่เมื่อมาที่บ้านเด็กควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมซึ่งอาจดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ การให้ศึกษารูปแบบของการเรียนรู้ชีวิตทั้งภายในครอบครัวและชีวิตภายนอกอันเกิดจากการพูดคุยสนทนากับผู้ใหญ่หรืออ่านหนังสือพิมพ์ ดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ และซักถามคนอื่น ๆ เพิ่มเติม พ่อแม่ที่ฉลาดย่อมสอนให้ลูกได้คิดวิเคราะห์พิจารณาคุณค่าและแบบแผนพฤติกรรมต่างๆ ในสังคมอย่างมีความเป็นตัวของตัวเองอย่างลึกซึ้ง กว้างขวางมากกว่าการให้เชื่อหรือปฏิบัติตามไปลอยๆ อีกลักษณะหนึ่งคือการเพิ่มเติมในสิ่งที่เด็กๆ ได้เล่าเรียนมาจากโรงเรียนทั้งในแง่เนื้อหาวิชา และการอบรมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่ผู้ปกครองควรจะได้มีส่วนเสริม โดยเฉพาะเด็กในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แม้จะมีการกำหนดการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้ง 2 ฉบับ แล้วก็ตาม แต่จากการศึกษาคุณภาพของเด็กก่อนประถมศึกษา โดยการประเมินสถานการณ์เด็กก่อนประถมศึกษา (3-5ปี) ของ นิตยา คชภักดีและคณะ (2543 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2547) ที่ศึกษาด้วยการทดสอบพัฒนาการกับกลุ่มตัวอย่างใน 4 ภาค ๆ ละ 8 จังหวัด รวมทั้งกรุงเทพฯ จำนวน 33 จังหวัด จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวม 3,306 คน พบว่าเด็กก่อนประถมศึกษามีแนวโน้มพัฒนาการล่าช้าหรือมีความเสี่ยงที่จะล่าช้าในด้านใหญ่ ๆ 4 ด้านคือ

1. พัฒนาการทางกาย พบปัญหาภาวะโภชนาการน้ำหนักและส่วนสูงตามวัยน้อยกว่าเกณฑ์ ปัญหาสมรรถภาพทางกาย และใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็กในการช่วยเหลือตนเอง ปัญหาเด็กเติบโตช้าและความสามารถไม่สมวัย
2. พัฒนาการทางอารมณ์ มีปัญหาการควบคุมอารมณ์ และการตอบสนองทางอารมณ์ต่อบุคคลและสิ่งเร้าต่าง ๆ
3. พัฒนาการทางสติปัญญา มีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้ามีปัญหาด้านการใช้ภาษาการสื่อสาร พัฒนาการด้านจริยธรรมมีน้อย
4. พัฒนาการทางสังคม มีปัญหาด้านการสร้างทักษะทางสังคมการมีส่วนร่วมกับผู้อื่นการตอบสนองทางสังคมและการช่วยเหลือตนเอง

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2547) ได้วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษา (3-5ปี) พบว่าประเทศไทยได้มีนโยบายและแผนการพัฒนาเด็กมาเป็นเวลากว่า 20 ปี แต่การดำเนินงานยังขาดคุณภาพและขาดการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบโดยตรงในการนำไปสู่การปฏิบัติ การจัดบริการสำหรับเด็กยังด้อยคุณภาพทั้งในด้านการบริหารและการจัดการไม่มีการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่องและไม่มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่เหมาะสม นอกจากนี้พ่อแม่ผู้เป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาเด็กยังขาดโอกาสเรียนรู้วิธีการเป็นพ่อแม่ที่ดีและวิธีรักลูกในทางที่ถูกที่ควร ยังมีความเข้าใจ

ผิดในเรื่องการเลี้ยงลูกครอบครัว และประชาชน ยังมีส่วนร่วมและใส่ใจในการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษาไม่น้อยอีกทั้งครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กยังขาดความรู้ความเข้าใจโดยเฉพาะด้านจิตวิทยา

จากสภาพปัญหาดังกล่าวรัฐบาลมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2542 เรื่องนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2547) ข้อ 2.1 ระบุว่า รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษา (3-5ปี) เพราะการพัฒนาเด็กในวัยนี้ เป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับพัฒนาการทางสมองของบุคคลดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูในช่วงระยะนี้จึงมีผลต่อคุณภาพของคนตลอดชีวิต ดังนั้นการศึกษาระดับนี้ควรเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม โดยการส่งเสริมให้ชุมชน หรือสถาบันหรือองค์กรในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับนี้ควบคู่ไปด้วย ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษา เช่น

มาตรา 13 (1) กำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

มาตรา 14 (1) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ฉะนั้นรัฐควรมีบทบาทโดยตรงหรือมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษาให้ทั่วถึง มีคุณภาพ

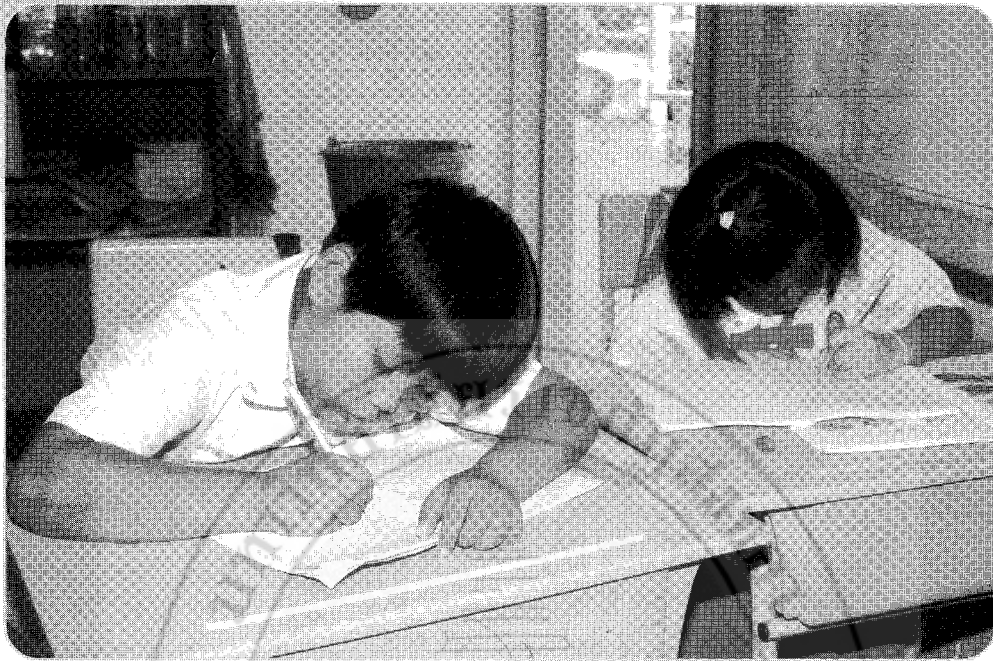
และได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ได้จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5ปี) พ.ศ. 2547-2551 โดยระบุแผนงานหลัก 3 แผน ยุทธศาสตร์หลักดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์ หลักที่ 1 : แผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาเด็กปฐมวัย
- แผนยุทธศาสตร์ หลักที่ 2 : แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมพ่อแม่และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย
- แผนยุทธศาสตร์ หลักที่ 3 : แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เพื่อตอบสนองมติคณะรัฐมนตรีที่ตลอดจนแผนยุทธศาสตร์หลัก 3 หลักการ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่เกี่ยวกับการส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ซึ่งมีหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินการให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กก่อนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ทั้งด้านการเลี้ยงดูส่งเสริมสุขภาพ การดูแลสุขภาพจิต จัดทำสื่อและการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ตลอดจนการจัดทำของเล่นเด็กอย่างง่าย ๆ หลายหน่วยงาน เช่น กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย ส่วนใหญ่ให้ความรู้ในการเลี้ยงดูส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสุขภาพจิต ส่วนหน่วยงานที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนเข้าโรงเรียน การอบรมการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง การทำของเล่นแบบง่าย ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บริษัทแปลนพับลิชชิง จำกัด บริษัทแฟมิลีไคเรค มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว มูลนิธิเด็ก และมูลนิธิคุณธรรมคุณภาพ

แม้จะมีการดำเนินงานที่หลากหลายดังกล่าวข้างต้นแล้วก็ตามแต่สภาพปัจจุบันก็ยังพบว่า พ่อแม่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนแปลงความคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ยังเห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยเป็นหน้าที่ของครูแต่เพียงฝ่ายเดียว จึงเป็นเหตุให้เด็กไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร จากการศึกษาและรายงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า เด็กที่มีพัฒนาการที่ดีทุก ๆ ด้าน ส่วนมากมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก และมีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กไม่รูปแบบใดก็รูปแบบหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการให้การศึกษากับพ่อแม่ จะได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมให้ทำกิจกรรมที่บ้านได้อย่างเหมาะสมซึ่งเป็นผลให้เด็กมีพัฒนาการสูงกว่าเด็กที่พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเสริมความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยแก่พ่อแม่ผู้ปกครองและเป็นการศึกษา

ร่วมกันระหว่างชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครองและนักวิจัย เพื่อสร้างชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนา “ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง”

2. เพื่อประสิทธิภาพของ “ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง” ไปฝึกปฏิบัติกับเด็กปฐมวัยครบทุกชุด

2.1 ผู้ปกครองร้อยละ 70 มีการนำชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง ไปฝึกปฏิบัติกับเด็กปฐมวัยครบทุกชุด

2.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ จากชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยร้อยละของความสามารถทางสติปัญญาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

2.3 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรมจาก “ชุดส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง” มีความสามารถทางสติปัญญาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมจาก “ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง”

2.4 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรมจาก “ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง” มีความสามารถทางสติปัญญาสูงกว่าก่อนได้รับการฝึก

2.5 ผู้ปกครองที่นำชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยไปฝึกกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ สูงกว่าก่อนนำชุดไปปฏิบัติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของของชุมชนเป็นชุมชนในเขตตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาลนครสงขลาเขต 1
2. การเสริมความรู้ให้แก่ผู้ปกครองครอบคลุมเฉพาะความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านสติปัญญา
3. ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยประชากร 2 กลุ่ม คือ
 - 3.1 ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสงขลา เขต 1
 - 3.2 เด็กอนุบาลปีที่ 1 และอนุบาลปีที่ 2 ที่มีอายุตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไปและศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสงขลา เขต 1

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง หมายถึง ชุดกิจกรรมสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย แต่ละชุดย่อย ซึ่งประกอบด้วยบัตรกิจกรรมประจำสัปดาห์ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับฝึกกิจกรรม

ผู้ปกครอง หมายถึง บุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กปฐมวัยอาจเกี่ยวข้องเป็นพ่อแม่ ญาติหรือผู้ที่ทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กก่อนวัยเรียนทั้งชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป และศึกษาในระดับอนุบาลปีที่ 1 หรืออนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาลนครสงขลาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสงขลาเขต 1

กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองที่สมัครใจเข้าร่วมในโครงการและพร้อมที่จะนำชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย สำหรับผู้ปกครองไปฝึกกิจกรรมกับเด็กปฐมวัยที่เป็นบุตรหลานของตนเอง และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการส่งเสริม และพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาจากพ่อแม่ผู้ปกครองที่ผ่านการอบรมตามโครงการ

กลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มเด็กปฐมวัยที่มีสภาพใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองและพ่อแม่ผู้ปกครองที่ไม่ได้เข้าร่วมในโครงการฝึกกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา

ประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง หมายถึง ความสนใจและความร่วมมือของพ่อแม่ผู้ปกครองในการนำ

ชุดเสริมความรู้ไปใช้ฝึกกับบุตรหลานและความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย หลังจากใช้ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย สำหรับผู้ปกครองที่ประเมินจากเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ผู้ปกครองร้อยละ 70 มีการนำชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย สำหรับผู้ปกครองไปฝึกปฏิบัติกับเด็กปฐมวัยครบชุด
2. เด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ จาก “ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง” มีค่าเฉลี่ยร้อยละของความสามารถทางสติปัญญาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรมจาก “ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง” แล้วมีความสามารถทางสติปัญญาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมจากชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง
4. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกกิจกรรมจาก “ชุดส่งเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง” มีความสามารถทางสติปัญญาสูงกว่าก่อนได้รับการฝึก
5. ผู้ปกครองที่นำชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัย สำหรับผู้ปกครองไปฝึกกิจกรรมแล้ว มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ สูงกว่าก่อนนำชุดไปปฏิบัติ

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองตามสภาพจริง ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเด็กปฐมวัย ได้แก่ นักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 และกลุ่มผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีกลุ่มตัวอย่างสำหรับการนำชุดเสริมความรู้ ฯ ไปทดลองเพื่อพัฒนาปรับปรุงชุดเสริมความรู้ ฯ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเพื่อนำผลการทดลอง มาหาประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้ ฯ ดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับพัฒนาชุดเสริมความรู้ ฯ ประกอบด้วย กลุ่มนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 ของโรงเรียนวัดเปรมศรัทธา จำนวน 45 คน และ ผู้ปกครองของเด็กอนุบาลทั้ง 2 ชั้น จำนวน 45 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้ ฯ ประกอบด้วยกลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 โรงเรียนวัดประตู่เขียน จำนวน 31 คน และกลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 โรงเรียนวัดประตู่ไทย จำนวน 29 คน สำหรับกลุ่มควบคุมและกลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนทั้งในส่วนของกลุ่มทดลองและควบคุม จำนวน 60 คน

2. ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การได้รับการเสริมความรู้ด้วยชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความสามารถทางสติปัญญาด้านภาษาไทย และด้านคณิตศาสตร์

2.2.2 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ จิตใจและคุณลักษณะและด้านสังคม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นดังนี้

4.1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางสติปัญญาด้านภาษาไทย ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อยจำนวน 6 ชุด และด้านคณิตศาสตร์ประกอบด้วยชุดย่อย 5 ชุด แต่ละชุดมีคุณภาพทั้งรายข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความยากของแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทยในระดับปานกลาง (0.66) อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง (0.69) มีความเชื่อมั่น 0.81 ส่วนแบบทดสอบวัดความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยระดับความยากในระดับปานกลาง (0.69) อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง (0.05) และความเชื่อมั่น 0.95 และ

ทั้ง 2 ฉบับมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างค่อนข้างสูง

4.2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการของพ่อแม่ผู้ปกครอง

4.3 แบบทดสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการนำชุดเสริมความรู้ฯ ไปใช้

4.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพการนำชุดเสริมความรู้ฯ ไปใช้และสภาพปัญหา และการแก้ปัญหาที่พบจากการใช้ชุดเสริมความรู้ฯ

4.5 แบบบันทึกการยิ้มเกมและหนังสือ

4.6 แบบบันทึกการยิ้มชุดเสริมความรู้ฯ ไปฝึกปฏิบัติ

4.7 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อชุดเสริมความรู้ฯ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการฝึกด้วยชุดเสริมความรู้ฯ ทั้ง 10 ชุด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและการนำชุดเสริมความรู้ฯ ไปฝึกปฏิบัติ เมื่อสิ้นสุดการนำชุดเสริมความรู้ฯ ไปฝึกปฏิบัติ ระหว่างการนำชุดเสริมความรู้ฯ ไปฝึกเพื่อติดตามประเมินชุดเสริมความรู้ฯ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ สอบถามผู้ปกครองกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม และทดสอบความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทำการทดสอบก่อนและหลังการนำชุดเสริมความรู้ฯ ไปใช้ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการลักษณะเดียวกัน 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ดำเนินการเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงชุดเสริมความรู้ฯ และครั้งที่ 2 ดำเนินการเพื่อนำข้อมูลมาหาประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้ฯ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้ทั้งสถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิงในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พ่อแม่ / ผู้ปกครองตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยให้ความใกล้ชิดและอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกวิธี
2. เด็กปฐมวัยในชุมชนได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ถูกต้อง ตามหลักการพัฒนาทางด้านสติปัญญาทางอารมณ์ และสังคม
3. เด็กปฐมวัยในชุมชนมีความพร้อมในการเรียนและมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งการพัฒนาระบบการคิดสูงขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา สำหรับผู้ปกครองโดยมีผลการวิจัยสรุปดังนี้

1. ชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาสำหรับผู้ปกครอง เป็นชุดฝึกสำหรับผู้ปกครองนำไปฝึกปฏิบัติเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ทั้งด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์เสริมสร้างลักษณะนิสัย และเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองและบุตรหลานซึ่งชุดเสริมความรู้ที่พัฒนาขึ้นนี้ประกอบด้วยชุดเสริมความรู้ จำนวน 10 ชุด แต่ละชุดจะมีชุดย่อยจำนวน 3 ชุด แต่ละชุดย่อยจะประกอบด้วยบัตรกิจกรรมที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ สื่ออุปกรณ์ วิธีดำเนินกิจกรรมเกร็ดความรู้ต่าง ๆ และการบันทึกกิจกรรมขณะเด็กฝึกปฏิบัติ คณะผู้วิจัย ได้มีการบวนการพัฒนาชุดด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจประเมิน และมีการทดลองปรับปรุงก่อนที่จะนำชุดเสริมความรู้ ไปหาประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้ จะเห็นได้ว่าชุดเสริมความรู้ ที่พัฒนาขึ้นนี้ มีขั้นตอนการดำเนินงานเป็นไปตามหลักการพัฒนาชุดวิชาหรือชุดการสอนมีการสร้างความเข้าใจสำหรับผู้ปกครอง ให้เข้าใจก่อนที่จะนำไปใช้ มีระบบติดตามกระบวนการนำไปใช้โดยการสัมภาษณ์พ่อแม่ผู้ปกครองและประเมินคุณภาพของชุดเสริมความรู้ โดยผู้ใช้ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ครบวงจร การดำเนินอย่างมีคุณภาพด้วยกระบวนการพัฒนาที่จะนำไปหาประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้

2. ประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาสำหรับผู้ปกครอง

คณะผู้วิจัยได้มีการประเมินประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้ ด้วยวิธีการหลายรูปแบบโดยมีผลการประเมินดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E2) ด้วยการประเมินประสิทธิภาพด้านการนำชุดเสริมความรู้ไปฝึกปฏิบัติจริงของพ่อแม่ผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 ที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 93.75 ได้นำชุดเสริมความรู้ไปใช้ครบทั้ง 10 ชุด ผู้ปกครองของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 ร้อยละ 100.00 นำไปใช้ครบทั้ง 10 ชุดและสำหรับผู้ปกครองนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 ร้อยละ 96.77 นำไปใช้ฝึกกับบุตรหลาน ครบทั้ง 10 ชุด ส่วนประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E2) พบว่า นักเรียนอนุบาล ปีที่ 1 ปีที่ 2 และทั้ง 2 ชั้น ปีหลังได้รับการเสริมความรู้จากผู้ปกครองด้วยชุดเสริมความรู้ มีความสามารถทางภาษาไทยค่อนข้างต่ำ คือ มีค่าเฉลี่ยร้อยละเพียง 24.19, 51.03 และ 37.12 ตามลำดับ ส่วนความสามารถทางคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 33.90, 63.70 และ 49.30 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าความสามารถทางภาษาไทยเล็กน้อย แต่ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70) ทั้ง 2 ด้านที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้ ครั้งนี้เป็นการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ซึ่งนักเรียนเริ่มเรียนในเดือนแรกหลังจากหยุดภาคเรียนมาแล้วเป็นเวลานาน 2 เดือน ทำให้นักเรียนบางคนอาจลืม หรือขาดทักษะการเรียนรู้ไปเพราะพ่อแม่ผู้ปกครองบางคนอาจไม่มีการส่ง

เสริมพัฒนาการเลย แต่บางคนอาจมีการส่งเสริมบ้างในรูปลักษณะต่าง ๆ กันดังจะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยความสามารถทางสติปัญญาทั้งด้านภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนทำการทดลอง ส่วนใหญ่จะสูงกว่ากลุ่มทดลองแต่เมื่อทดสอบแล้วไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือเนื่องมาจากการทดลองใช้เวลาในการฝึกน้อยไปตั้งผลงานวิจัยของ Weikart (1973) ที่ทดลองสาธิตการจัดกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 3-4 ขวบ ของครอบครัวที่มีรายได้ต่ำตามโครงการเยี่ยมบ้าน โดยทดลองสัปดาห์ละ 90 นาทีเป็นเวลา 2 ปี จึงพบว่าเด็กมีพัฒนาการทางภาษาและทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหรืออาจเนื่องมาจากพ่อแม่ผู้ปกครองมีการเอาใจใส่ต่อการส่งเสริมพัฒนาการบุตรหลานน้อย เนื่องจากเวลาส่วนใหญ่จะต้องใช้การประกอบอาชีพมีเวลาเพียงช่วงเวลาเย็นหรือค่ำ ซึ่งเป็นเวลาที่เด็กส่วนใหญ่ให้ความสนใจรายการโทรทัศน์ดังจะพบจากกระบวนการฝึกที่พบว่าส่วนใหญ่ใช้เวลาค่อนข้างมาก และพ่อแม่ผู้ปกครองทำร่วมกับเด็กทำไปหยุดไปและผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังคิดว่าหน้าที่การสอนการอบรมเป็นหน้าที่ของครูจากเหตุผลดังกล่าวจึงน่าจะส่งผลต่อพัฒนาการที่เปลี่ยนไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2.2 ค่าเฉลี่ยของความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังจากดำเนินการทดลองฝึกใช้ชุดเสริมความรู้ แล้วพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละระดับชั้นและแต่ละด้านพบว่านักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 กลุ่มทดลองมีความสามารถทางภาษาไทยด้านการออกเสียงพยัญชนะต้นและความสามารถทางคณิตศาสตร์ด้านการหาความสัมพันธ์ของสิ่งของ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด การที่กลุ่มทดลองส่วนใหญ่ มีความสามารถทางสติปัญญาหลังได้รับการเสริมความรู้ด้วยชุดเสริมความรู้ ไม่

แตกต่างกัน หรือต่ำกว่ากลุ่มควบคุม ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความสามารถทางสติปัญญาที่ก่อนทดลองของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มทดลอง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มควบคุมมีความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในระดับที่สูงกว่ากลุ่มทดลองและจากการสังเกตการสอนความเอาใจใส่ของครูผู้สอน ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าครูผู้สอนในกลุ่มควบคุมมีประสบการณ์และทักษะในการสอนมีกิจกรรมเสริมที่ค่อนข้างสอดคล้องกับหลักการส่งเสริมและพัฒนาการทางสติปัญญามากกว่าครูผู้สอนกลุ่มทดลอง

2.3 นักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 หลังได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาด้วยชุดเสริมความรู้ มีความสามารถทางภาษาไทยด้านความเข้าใจเรื่องราวความสามารถทางคณิตศาสตร์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนกับตัวเลข ความสัมพันธ์ระหว่างตัวเลขกับจำนวน การเปรียบเทียบจำนวน การหาความสัมพันธ์ของสิ่งของและความสามารถทางคณิตศาสตร์รวมทุกด้านสูงกว่าก่อนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาด้วยชุดเสริมความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประเมินประสิทธิภาพของชุดเสริมความรู้ ส่วนนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 และปีที่ 2 ของนักเรียนกลุ่มควบคุม มีความสามารถทางภาษาไทยด้านการออกเสียงพยัญชนะต้น การเขียนคำตามแบบ ความสามารถทางภาษาไทยรวมทุกด้าน ความสามารถทางคณิตศาสตร์ด้านการเปรียบเทียบจำนวน การเรียงลำดับตัวเลข และการหาความสัมพันธ์ของสิ่งของเมื่อสิ้นสุดโครงการ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าพัฒนาการทางสติปัญญาที่เปลี่ยนไปของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระยะเวลาในการฝึกอาจมีจำนวนน้อยเกินไป หรือการปรับตัวในการดำเนินการนำชุดเสริมความรู้ ไปใช้ทั้งของนักเรียน และผู้ปกครองที่มี การฝึกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากข้อค้นพบที่ว่านักเรียนอนุบาลยังมีความสามารถทางสติปัญญาไม่ค่อนสูงนักสถานศึกษาควรซื้อ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระตุ้นพัฒนาการของเด็ก ซึ่งช่วงการเจริญเติบโตในช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่มีผลต่อพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกายของเยาวชนไทยในอนาคต หากได้รับการส่งเสริมพัฒนาการที่ถูกต้องจะส่งผลต่อคุณภาพของเยาวชนไทยในอนาคต ดังนั้นรัฐบาลหรือเขตพื้นที่และ อบต. ที่รับผิดชอบการศึกษาของเด็กก่อนประถมศึกษาควรจัดทำวัสดุอุปกรณ์ หนังสือสื่อต่าง ๆ ตลอดจนครูที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาทั้งนี้ นอกจากจะดำเนินการสอนที่ถูกต้องตามหลักการของการจัดการศึกษาในวัยดังกล่าวแล้วยังสามารถช่วยส่งเสริม และให้ความรู้ความเข้าใจในการกระตุ้นพัฒนาการแก่พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นอย่างดีทั้งนี้เนื่องจากการสังเกตและการสัมภาษณ์พ่อแม่ผู้ปกครองพบว่า ส่วน

ใหญ่ให้ความสนใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่เนื่องจากโครงการวิจัยเป็นช่วงระยะสั้นหากมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อาจจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน

1.2 สถาบันอุดมศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาควรร่วมกันดำเนินการอบรมและเพิ่มความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก เทคนิควิธีการสอน และการนำเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มาใช้ในการสอน เพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบและยังสามารถเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่พ่อแม่ผู้ปกครองได้เป็นอย่างดีเนื่องจากมีความใกล้ชิดกับพ่อแม่ผู้ปกครองนอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการสอนของตนเองและมีการศึกษาวิจัยสืบไป

1.3 ควรมีการดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันราชภัฏที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย ซึ่งมีรายวิชาการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อทดลองซ้ำอีกครั้งโดยใช้ระยะเวลาทดลองให้นานกว่าการวิจัยครั้งนี้

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยนักเรียนกลุ่มทดลองนี้ต่อเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านสติปัญญาความพร้อมในการเรียนตลอดจนนิสัยรักการอ่าน โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มเด็กที่เรียนร่วมชั้นเดียวกันแต่ไม่ได้ผ่านการฝึกทักษะด้วยชุดเสริมความรู้ฯ

2.3 ควรมีการศึกษาสำรวจความคิดเห็น และความต้องการของพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาต่อไป

